



Meet The Somalis

The illustrated stories of Somalis in seven cities in Europe

© 2013 Open Society Foundations



This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.

ISBN: 978-1-940983-01-1

Published by:

OPEN SOCIETY FOUNDATIONS
224 West 57th Street
New York, NY 10019
USA

For more information contact:

AT HOME IN EUROPE PROJECT
OPEN SOCIETY FOUNDATIONS
7th Floor Millbank Tower, 21-24 Millbank
London SW1P 4QP
UK

Website: www.opensocietyfoundations.org/multimedia/meet-the-somalis

ÄITINI ODOTTI MINUA PAETESSAAN SOMALIAN SOTAA...



...HÄN SYNNYTTI MINUT VASTAANOTTOKESKUKSESSA POHJOIS-SUOMESSA.

VOI VAIN KUVITELLA,
KUINKA OUTOA JA
PELOTTAVAA SEN
ON TÄYTTYNYT
HÄNESTÄ OLLA ...



AIVAN YKSIN
VASTASYNTYNEEN LAPSEN
KANSSA
VIERAASSA MAASSA, JOSSA
ON LOPUTTOMASTI METSIÄ
JA JOSSA AURINKO EI
KOSKAAN LASKE ...

ÄITI KERTOI MINULLE OMALIASTA JA
ISLAMISTA JO OLLESSANI HYVIN PIENI.
MUISTAN, ETTÄ HÄN OLI YHTÄIKÄÄ
ONNELLINEN JA SURULLINEN KERTOESSAAN
KOTIMAASTAAN.



KUKAAN KOULUSSA EI TIENNYT MITÄÄN
SOMALIESTA TAI ISLAMISTA... MUTTA TULIN
HYVIN TOIMEEN TOISTEN LASTEN KANSSA.

ÄITI KERTOI MINULLE ÄSKETTÄIN, KUINKA
YKSINÄISELTÄ HÄNESTÄ TUNTUI SILLOIN ...
HÄN OLI AINOAA SOMALIALAINEN ÄITI
NOUTAMASSA LASTA KOULUSTA. EN ARVANNUT,
MILTÄ HÄNESTÄ TUNTUI.



ERÄNÄ PÄIVÄNÄ ERÄS LUOKKAMME
POJISTA KIELTÄYTYI ISTUMASTA
VIERESSÄNI, Koska OLIN KUULEMMA
LIKAINEN. SIITÄ HETKESTÄ LÄHTIEN
KAIKKI TUNTUI JOTENKIN MUUTTUVAAN ...

RUOKATUNNILLA TEESKENTELIN VATSAKIPUA JA JUOKSIN KOTIIN ÄIDIN

JAMILAH, PIENOKAISENI, ME
KAIKKI OLEMME SAMANLAISIA JA
SAMALLA ERILAISIA. MUTTA SINÄ...

...SINÄ OLET
KAIKKEIN KALLEIN
LAHJANI ALLAHILTA.

PIRISTYHÄN NYT JA OTA SAMBUUSA.



ENSIMMÄISTÄ KERTAA YMMÄRSIN, ETTÄ ÄITINI JA MINÄ OLIMME
ERILAISIA. TOIVON, ETTÄ OLISIN VOINUT HANGATA IHONI
VALKOISEKSI. MINUA HÄVETTI...

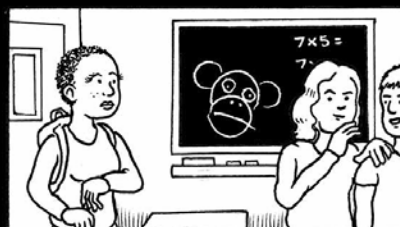
JAMILAH



HELSINKI



KUN KASVOIN ISOMMAKSI SAIN
PÄÄHÄNI, ETTÄ HIUKSENI ESTIVÄT
MINUA KUULUMASTA PORUKKAAN.
ÄITI SUOSTUI LOPULTA SIIHEN, ETTÄ
LEIKKASIN NE LYHYEKSI.



EI SEKÄÄN AUTTANUT. ERÄS ILKEÄ
TYTTÖ SANOI, ETTÄ NÄYTIN
APINALTA. MUUTKIN ALKOIVAT
KUTSUA MINUA APINAKSI.



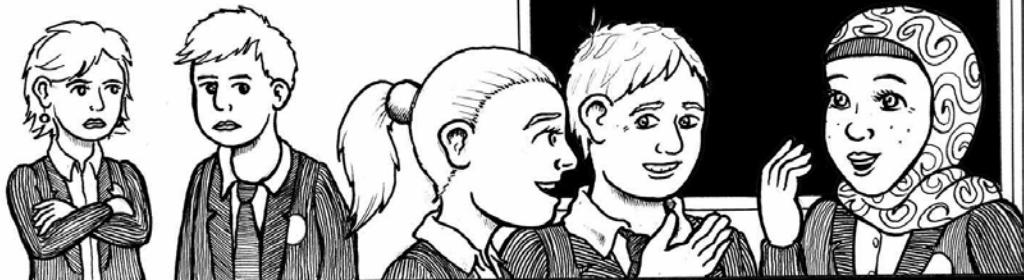
ALOIN KÄYTTÄÄ ENEMMÄN AIKAA
KORAANIN LUKEMISEEN ÄIDIN KANSSA,
OMAN IDENTITEETIN ETSIMISEEN.

ALOIN KÄYTTÄÄ HIJABIA
16-VUOTIAANA. ENSIN KOULUKAVERINI
OLIVAT JÄRKYTTYNEITÄ ETSIMISEEN.



MUTTA HE NYT JÄRKYTTYIVÄT
KAIKESTA MITÄ TEIN. SIIS MITÄ
VÄLIÄ SILLÄ OLI? LOPULTAKIN
TUNSI OLEVANI OMA ITSENI.

SIITÄ LÄHTIEN KÄYTIIN HIJABIA. SE TUNTUI NOSTAVAN MUURIN MINUN JA MONIEN LUOKKATOVERIENI VÄLILLE. MUTTA SEN ANSIOSTA SAIN MYÖS ENSIMMÄISET TODELLISET YSTÄVÄNI.



KAUPUNGISSA HUOMAAN MONIEN KATSOVAN MINUA KARSASTAEN, IKÄÄN KUIN HE OLISIVAT VAIVAUTUNEITA TAI EIVÄT LUOTTAISI MINUUN.

OLEN AINA OLLUT KIINNOSTUNUT MUODISTA. KENGÄT OVAT ERITYINEN HEIKKOUTENI...



YÄKI NÄMÄ NÄYTTÄVÄT KUMISAAPPAILTA!



HALUSIN TÖIHIN MUOTIALALLE. ALOIN HAKEA TYÖPAIKKAA KAUPUNGISSA.

MUTTA KERTA TOISENSA JÄLKEEN HAKEMUKSENI PALAUTETTIIN TAI NE JÄTETTIIN KOKONAAN KÄSITTELEMÄTTÄ ...



VALITAMME, MUTTA...

BLAA BLAA BLAA

VALKOISET YSTÄVÄNI TUNTUIVAT SAAVAN TÖITÄ PALJON HELPOMMIN



SORI, J - MUN PITÄÄ MENNÄ, TAI POMO TAPPAA MUT. VOITKO SÄ MAKSAA LASKUN?

MINUSTA ALKOI TUNTUA SILTÄ, ETTÄ NIMENI AIHEUTTI HYLJEKSINTÄÄ. KUN TARPEEKSI MONTA KERTAA HYLÄTÄÄN, ALKAA TULLA VAINOHARHAISEKSI.

ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ MINULLA OLI HAASTATTELU ISOSSA VAATEKAUPASSA. SE OLI VAIN MYYJÄN TYÖ. KUN TULIN PAIKALLE, JOHTAJA EI EDES KATSONUT ANSIOLUETTELOANI ENNEN KUIN SANOI, ETTEN HÄNEN MIELESTÄÄN "SOPINUT" TYÖHÖN.



NIIN ... TUOTA, KIITOS VAIN TULEMASTA, JAZEERA

JAMILAH... ON NIMENI.

... SÄILYTTÄTEKÖ ANSIOLUETTELONI VASTAISUUDEN VARALLE?

MYÖHEMMIN NÄIN, KUN PAIKALLE TULI SEURAAVA TYÖNHAKIJA – VALKOINEN TYTTÖ, MINUN IKÄISENI... JOHTAJA TERVEHTI HÄNTÄ LEVEÄSTI HYMYILLEN, JA HE MENIVÄT HÄNEN TOIMISTOONSAA.

KÄY PEREMMÄLLE.

KOTIMATKALLA BUSSISSA MINUSTA TUNTUI YHÄ ENEMMÄN SILTÄ, ETTÄ MINUA TUJOTETTIIN. TYHJÄ PAIKKA VIERESSÄNI TUNTUI OSOITTELEVALTA VIESTILTÄ ...

...SINUA EI HALUTA TÄNNE.

ÄITI EHDOTTI VIENOSTI, ETTÄ KOKEILISIN TOISENLAISTA TYÖPAIKKAA. LENTOASEMALLA HAETTIIN TYÖNTEKIJÄÄ ...

"TURVATARKASTAJAA ..."

OLIN MELKEIN PETTYNYT, KUN MINUT VALITTIIN. MUTTA PÄÄTIN YRITTÄÄ PARHAANI ÄIDIN TAKIA.

TYÖASU OLI KAMALA.

VOI EI!
TIEDÄN!

TUO NÄYTTÄÄ FIKSULTA, JAMILAH!

PIRISTIN ASUA LEMPIHUIVILLANI.

MUTTA KUN TYÖNJOHTAJANI NÄKI MINUT, HÄN SANOI –

RÄTTI POIS PÄÄSTÄ!

VALITIN ASIASTA JOHTAJALLE. HÄN SANOI, ETTÄ TYÖNJOHTAJAN PÄÄTÖS TYÖASUSTA OLI LOPULLINEN ...

TÄÄLLÄ EI VOI PELATA ROTUKORTILLA!

MYÖHEMMIN SAMALLA VIIKOLLA TILANNE PAHENI ENTISESTÄÄN. OLIN TYÖSSÄ TURVATARKASTUKSESSA JA PYY SIN ERÄSTÄ NAISTA SIVUUN SATUNNAISTA TARKASTUSTA VARTEN.

SINÄ ET MINUA TARKASTA! TEHÄN NIITÄ TERRORISTEJA OLETTE!

TYÖNJOHTAJANI JOPA PYYSI ANTEEKSI HÄNELTÄ JA OSOITTI VALKOISEN TYTÖN TARKASTAMAAN HÄNET ...

PÖH!

TÄLLÄ KERTAA TYÖNJOHTAJA SANOI MINULLE: "LOPETA TUO HÄIRIÖN AIHEUTTAMINEN ..."

SINUN TÄYTTYY TOIMIA PAREMMIN RYHMÄSSÄ!

TYÖVUORON JÄLKEEN ISTUIN LENTOKENTÄN KAHVILASSA TUNNIN JA KATSOIN, KUINKA KONEET NOUSIVAT JA LENSIVÄT POIS.

KOTONA MINUA ODOTTI KIRJE.

EN OLLUT KERTONUT ÄIDILLE, ETTÄ OLIN HAKENUT MUOTIOPISTOON LONTOOSEEN... EN IKINÄ OLLUT KUVITELLUT, ETTÄ PÄÄSISIN SINNE.



MIKÄ SE ON, JAMILAH?

VOI, ÄITI

TUNTUI PAHALTA. MITÄ OLIN TEHNYT? KUINKA SAATOIN SUUNNITELLA JÄTTÄVÄNI ÄIDIN?



MUTTA HÄN KATSOI MINUA SILMIIN JA SANOI...



MENE, JA OLE ONNELLINEN. OLEN SINUSTA YLPEÄ.

HÄN TULI SAATTAMAAN MINUA LENTOKENTÄLLE. OLIMME HILJAA KOKO MATKAN, YRITIMME OLLA VAHVOJA ...



MUTTA PASSINTARKASTUKSESSA PUHKESIMME MOLEMMAT ITKEMÄÄN ...



OLET KALLEIN LAHJANI ALLAHILTA.

BEAUTIFUL TOUCH INTERFACE

LONTOO ON IHANA. TUNTUU, ETTÄ TÄÄLLÄ EN EROTU JOUKOSTA. VUOTTA YLEMPÄNÄ ON JOPA TOINENKIN SOMALIALAINEN TYTTÖ.



PÄRJÄÄN HYVIN KURSILLIANI. ET IKINÄ ARVAA, MIKÄ OLI ENSIMMÄINEN TEHTÄVÄMME ...PÄÄHUIVIT!

LÄHETIN SUUNNITTELEMANI HUIVIN ÄIDILLE SYNTYMÄPÄIVÄLAHJAKSI.



PUHUMME LÄHES PÄIVITTÄIN SKYPELLÄ.

EIVÄT ASIAT ENGLANNISSAKAAN OLE TÄYDELLISIÄ.



TYPERYYS ON KAI YLEISMAAILMALLISTA.

VUODEN PÄÄSTÄ PALAAN HELSINKIIN. ERÄÄNÄ PÄIVÄNÄ TUNSIIN JOPA KOTI-İKÄVÄÄ SINNE.



YLLÄTYKSEKSEN HUOMASIN, ETTÄ SYDÄMESSÄNI SUOMI ON KOTINI.



ANWAR HELSINKI



MUISTAN LAPSUUTENI NIIN SELVÄSTI... KUN SULJEN SILMÄNI,
KUULEN ISÄNI KARJAN JA TUNNEN TAAS AURINGON IHOLLANI...

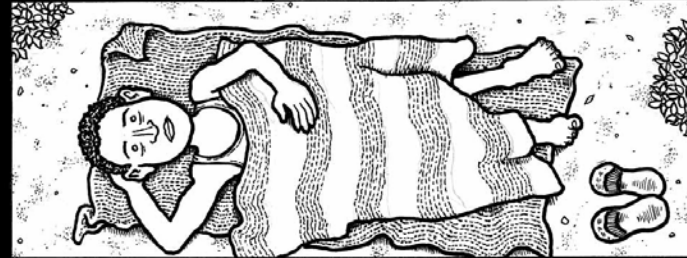
MAANVILJELY SOMALIASSA OLI JATKUVAA TAISTELUA
LUONNONVOIMIA VASTAAN. ISÄNI OPETTI, KUINKA LÖYDETÄÄN
HYVÄÄ LAIDUNMAATA...



ELÄMÄ OLI TÄYSIN EPÄVARMAA. KUIVUUS SAATTOI PYYHKÄISTÄ
POIS KOKO LAUMAN, KOKO ELINKEINOSI... TARKKAILIMME
AINA HUOLESTUNEINA TAIVASTA JA VUODENAIKOJA...



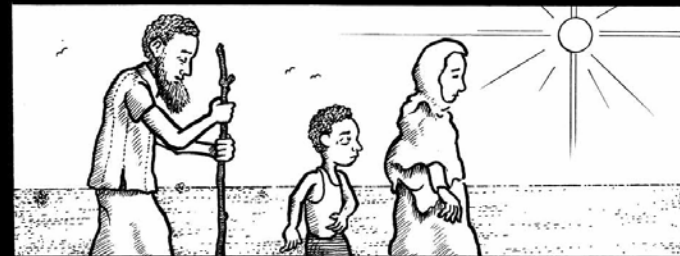
SITTEEN, 80-LUVUN LOPPUPUOLELLA, SOTA ALKOI. ENSIN KAUKANA
MEISTÄ SEURASIMME SITÄ KUITENKIN JOKA YÖ RADIOSTA.



YÖLLÄ MINUA VALVOTTI PELKO SIITÄ, ETTÄ TAISTELUT
YLLÄTTÄISIVÄT MEIDÄT... JA AJATUS PYSSYMIESTÄ
VAANIMASSA PIMEYDESSÄ.



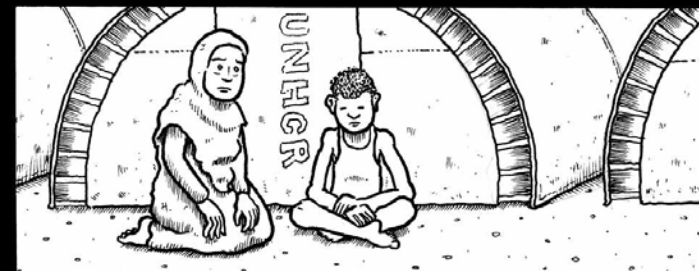
VUONNA 1992, KUN TAISTELUT RAIVOŠIVAT EDELLEEN, MEITÄ
KOHTASI PAHIN KUIVUUS. MENETIMME KAIKEN. EN TIENNYT,
AMMUTTAISIINKO MINUT KUOLIAAKSI VAI KUOLISINKO NÄLKÄÄN.



ALOIMME TAIVALTA KOHTI TURVAA KENIASSA. MUTTA
MATKA SINNE OLI HELVETILLINEN – NIIN PITKÄ JA RANKKA.
ISÄLLE SE OLI KUOLEMAN MARSSI.



JOUDUIN HAUTAAMAAN HÄNET SINNE MATALAAN HAUTAAN...
PEITIN HÄNET KIVILLÄ JA HIEKALLA... SE OLI ELÄMÄNI
KAUHEIN HETKI.



ÄIDIN KANSSA PÄÄSIN KENIALAISEEN PAKOLAISLEIRIIN. OLIMME
AIVAN SÄRKYNEITÄ. SIINÄ EI OLLUT MITÄÄN JUHLIMISEN
AIHETTA. OLIMME MENETTÄNEET ELÄMÄMME, ITSEMME...



SINNE JÄIMME. VIISI VUOTTA VIRUIMME SIELLÄ. PAKOTIN ÄITINI
SYÖMÄÄN, JATKAMAAN ELÄMÄNSÄ VAIKKA EN TIENNYT MIKSI.



KUNNES ERAÄNÄ PÄIVÄNÄ KOHTALO VIHDOIN PUUTTUI ASIAAN.
MEIDÄT LÄHETETTIIN HELSINKIIN. KUMPIKAAN MEISTÄ EI
OLLUT ENNEN NÄHNUT LUNTA...

EN OLLUT KOSKAAN KUULLUT SUOMESTA, EN OLLUT KOSKAAN KUVITELLUTKAAN SELLAISTA PAIKKAA. OLI KUIN AISTIARHAA OLLA YHTÄKKIÄ TÄÄLLÄ. OLIN NIIN KIITOLLINEN NÄILLE IHMISILLE – "SUOMALAISILLE"!



ME ÄIDIN KANSSA TEIMME PARHAAMME OPPIAKSEMME UUDEN KOTIMAAMME VAIKEAN JA MONIMUTKAISEN KIELEN.



JOSKUS SEURAAVINA VUOSINA TOIVON, ETTÄ EN OLISI YMMÄRTÄNYT HEIDÄN KIELTÄÄN.



JOSKUS IHMETTELIN – KOHTELISIVATKO HE MEITÄ YHTÄ JULMASTI, JOS TIETÄISIVÄT, MITÄ OLIMME PAENNEET? MIKSI OLIMME TÄÄLLÄ?



YRITIN OLLA HUOMAAMATTA EROAVUUKSIA, JA KESKITYIN KEHITTÄMÄÄN ITSEÄNI. OPISKELUMAHDOLLISUUDET OLIVAT SUUNNATTOMAT.

UPPODUIN AFRIKKALAISEEN KIRJALLISUUTEEN JA LÖYSIN TAIPUMUKSENI MATEMATIIKKAAN ... PIDIN KAIKISTA KIRJOISTA!!



OPISKELIN TALOUSTIETEITÄ. OPISKELUAIKANANI TAPASIN HAWAN. HÄN OLI SAIRAANHOITAJA. KULJIMME YHDESSÄ, JUTTELIMME...



MENIMME NAIMISIIN, JA PIAN MEITÄ SIUNATTIIN POJALLA, KAAFILLA.

YHTÄKKIÄ MINULLA OLI PERHE ELÄTETTÄVÄNÄNI. SAIN TYÖPAIKAN KIRJANPITÄJÄNÄ JA TEIN PITKIÄ PÄIVIÄ.



ÄITI JA MINÄ
YSTÄVYSTYimme
MONTEN MUIDEN
SOMALIALAISPERHEIDEN
KANSSA HELSINGISSÄ
NIIN MONILLA TUNTUI
OLEVAN HUOLIA JA
ONGELMIA –
SOSIAALISIA, TAI
TALOUDELLISIA...



YSTÄVÄLLÄNI
WARFAALLA OLI
PÄINVASTAINEN
ONGELMA.



OLI UUVUTTAVAA KUULLA NIIN MONISTA ONGELMISTA. MINUN OLI
YKSINKERTAISESTI TEHTÄVÄ JOTAIN RAKENTAVAA, JOTTA EN TULISI
AIVAN EPÄTOIVOISEKSI!



ME SOMALIT OLEMME PIENI YHTEISÖ
SUOMESSA. TUNNEMME KAIKKI
TOISEMME, OLEMME KAIKKI KUIN
SAMAA PERHETTÄ. AJATTELIN, ETTÄ
VOISIN AUTTAA TOISIA HEIDÄN
ONGELMISSAAN, KOSKA MINULLA ON
TUTKINTO JA YMMÄRRÄN JONKIN
VERRAN VIRALLISIA JÄRJESTELMIÄ.
MEILLÄ ON SÄÄNNÖLLISIÄ YHTEISÖN
KOKOUKSIA...



YRITÄN PYSYÄ TYNNENÄ
JA MYÖNTEISENÄ, MUTTA
SE EI OLE AINA HELPPOA.
TIETENKIN IHMISET
SUUTTUVAT JA
KIIVASTUVAT...



ROTUSOLVAUKSIA? KYLLÄ, JA KIVIEN HEITTELYÄ HE TUNTEVAT OLONSA TODELLA TURVATTOMAKSI ASUINALUEELLAAN...

EMME VOI TEHDÄ PALJON, MUTTA TEHOSTAMME KUITENKIN VALVONTAA... SIITÄ OLISI HYÖTYÄ, JOS PYSTYISIMME ITSE NÄKEMÄÄN VÄLIKOHTAUKSEN. JÄTÄ ASIA MINUN HUOLEKSENI, ANWAR, JA KIITOS, ETTÄ KERROIT SIITÄ MINULLE



EN TIEDÄ, LIKOKO TUOSTA HYÖTYÄ, MUTTA AINAKIN OTIN ASIAN PUHEEKSI. KUNPA VOISIN KERTOA AAMINOLLE JA ORIYOLLE JOTAIN KONKREETTISEMPAA...



HEI KULTA - ANTEEKSI, ON JO MYÖHÄ. OLEN JUURI LÄHDÖSSÄ POLIISIASEMALTA

YHTEISÖTOIMINTA ON VAPAAEHTOISTYÖTÄ JOSKUS SIINÄ MENEÄ HYVINKIN MYÖHÄÄN, MUTTA EI SE MINUA HAITTAA. MINULLE SE ON HELPOMPAA, KUN MINULLA ON KOULUTUS JA PUHUN HYVIN SUOMEA...

MUTTA ONGELMIA RIITTÄÄ USEIN ON KYSYMYS ASUNNOISTA... SOMALIALAISEEN KULTTUURIIN KUULUVAT SUURET PERHEET. MUTTA TÄÄLLÄ EI OLE SOPIVIA ASUNTOJA TARJOLLA. ASUMISAHTAUS VOI AIHEUTTAA PALJON STRESSIÄ...



OLEMME JONOTTANEET ISOMPAA ASUNTOA JO VAIKKA KUINKA KAUAN!

ÄITI, SAANKO SAMBUUAN?

MINA MYÖS!

LUOKKAVIRASTOSSA SANOTAAN VAIN: "KÄRSIVÄLLISYYTTÄ, KÄRSIVÄLLISYYTTÄ!"

MITÄ MINUN PITÄISI TEHDÄ? NUKKUA SEISAALLANI KAAPISSA?

TÄÄLLÄ ON NIIN VAIKEA OPIKELLA, ANWAR. EI OLE RAUHAA. MYÖHÄSTYN USEIN KOULUSTA VAIN SIKSI, ETTÄ ME KAIKKI YRITÄMME EHTIÄ KYLPYHUONEESEEN!

USEIN VIETÄN RUOKATUNTINI ASUNTOTOIMISTOSSA TAI KAUPUNGIN TALOLLA...



KERTOKAA VAIN, ROUVA, NIIN MINÄ KÄÄNNÄN...

NÄEN KYLLÄ, ETTÄ HE OVAT OLLEET JONOTUSLISTALLA VÄHINTÄÄN NELJÄN HUONEEN ASUNTOON, MUTTA NIITÄ EI YKSINKERTAISESTI OLE NYT SAATAVANA - VOITKO KERTOA SEN HEILLE?

PITKÄ TYÖPÄIVÄ NUMEROIDEN PARISSA JA SITTEN UPPOUTUMINEN NÄIHIN SURULLISIIN TARINOIHIN... SEN JÄLKEEN ON IHANAA PÄÄSTÄ KOTIIN HAWAN JA KAAFIN LUO.

KAAFI PARKAI HÄN EI JAKSANUT VALVOA NIIN KAUAN, ETTÄ OLISI NÄHNYT SINUT.



ME PÄRJÄÄMME TÄÄLLÄ HELSINGISSÄ KYLLÄ, MUTTA VELVOLLISUUTEMME ON AUTTAA TOISIA VÄHEMMÄN ONNEKKAITA. TÄMÄ ON MEIDÄN KULTTUURIAMME - TOISTEN AUTTAMINEN, YHTEISÖNÄ. TOIVON VAIN, ETTÄ VOISIMME TOIMIA YHDESSÄ MYÖS LAAJEMMASSA SUOMALAISESSA YHTEISÖSSÄ... ETTEI OLISI AINA TÄTÄ JAKOA 'HEIHIN' JA 'MEIHIN.'

